

ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนไทย Problem Study Buddhist Youth of Thailand

พระศรีรัชมมงคลบัณฑิต (อรุณ พุทธิสารโร)¹, แหวนทอง บุญคำ^{2*},
กำธร เพี้ยเอี้ย³, วิธวินท์ ภาคแก้ว⁴, นิคม ปาทะวงศ์⁵
Phrasrirajamongkolpandit¹, Waenthong Boonkham^{2*},
Kamthon PiaEia³, Vitawin Pagkaew⁴, Nikom patawong⁵
คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย^{1,2,3,4,5}
Religion and Philosophy, Mahamakutbuddhistuniversity^{1,2,3,4,5}

*Coordinating Author Email. jowkoonarun101@gmail.com

Received: 06/04/2022; Revised: 08/08/2022; Accepted: 14/11/2022

DOI: 10.14456/jpv.2022.27

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมการเรียนรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาของเยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาของเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาของเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปีและเพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาทางด้านพระพุทธศาสนาสำหรับเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-24 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 9,140,544 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน การรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามจำนวน 440 ชุด และเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มจำนวน 20 คน การวิเคราะห์ผลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของเยาวชนอยู่ที่ค่าเฉลี่ย ปานกลาง

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่าปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนไทย ในลักษณะเดียวกันคือการเรียนรู้ไม่เข้าใจในเรื่องที่ลึกซึ้งเกินไป ควรใส่ใจเนื้อหาพระพุทธศาสนาที่ประยุกต์เข้ากับยุคสมัยมีความแปลกใหม่ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายของผู้ฟัง

คำสำคัญ: ปัญหาการเรียนรู้; พระพุทธศาสนา; เยาวชนไทย

ABSTRACT

The objective of research is to study the problems about Buddhism learning of Thai youths, who are between the ages of 15-24 years. To study the body of knowledge about Buddhism among the youth. To study the problems of learning Buddhism among youths and to create innovation and technology in Buddhism education for youths. The population of the study was 9,140,544 people; the sample group was 440 people. The quantitative research used questionnaire 440 sets, and the qualitatively research used focus group interview method with 20 people. The analysis by using descriptive statistics such as percentage, mean, deviation and processing the data with a statistical computer program. The qualitative data analysis by descriptive synthetic and analysis method.

The results of the quantitative research found that the general data of the respondents were 270 females and 170 males, by 297 people of them most of whom were aged between 15-17 years old and 158 people were studying in Grade 12 of 158 people. Problems in learning Buddhism among youths aged 15-24 have mean at a moderate level ($\bar{x} = 2.91$ SD = 0.50). The most problematic issue was that they did not understand Buddhism in the classroom with the highest average, followed by inappropriate content, and using language that is difficult to understand and does not convey the ability to apply in real life.

The results of the qualitative research revealed that the youth had the same problem in learning Buddhism, that is, they did not understand the subject too deeply profound. Teaching in the classroom uses language that is difficult to understand and does not convey the learning and then can be applied in real life. Listening to the Dharma on various occasions takes a long time and the content is difficult to understand and using Pali language too much, therefore, should include Buddhist content that is adapted to the new era, and using language that is easy to understand.

The results of the quantitative research found that the general information of the youth was at a medium level. And qualitative research results. It was found that the youth had the same problem in learning Buddhism, that is, they did not understand

the subject too deeply. Should include Buddhist content that is applied to the new era, using language that is easy to understand so that the listeners will not be bored.

Keywords: Learning problems; Buddhism; Thai youth

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาการเรียนรู้อะพหุศาสตร์ของเยาวชนไทย ประสบปัญหาการเรียนรู้อยู่หลายด้าน หลายปัจจัย หลายองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบทางด้านสถานศึกษา ทางด้านหลักสูตร และเนื้อหาในรายวิชา ทางด้านสื่อการเรียนการสอน ทางด้านผู้เรียน ทางด้านผู้สอน หลักเกณฑ์การให้คะแนน รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การสอน โดยผลการวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2554) พบว่า การพัฒนาของครูที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลให้ครูเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และการพัฒนานวัตกรรมเป็นส่วนสนับสนุนให้ ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาผู้เรียน ปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นประเด็นปัญหาหลักใหญ่ที่สำคัญในการเรียนรู้อะพหุศาสตร์ของเยาวชนไทยเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นคณะผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาของเยาวชนไทย ดังกล่าว ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้มุ่งที่จะศึกษา 7 ประเด็นปัญหาหลัก ดังต่อไปนี้ 1) ฟังภาษาที่บรรยายไม่เข้าใจ 2) เนื้อหาไม่สอดคล้องกับยุคสมัย 3) เนื้อหาลึกซึ้งเกินไป 4) เนื้อหาไม่เหมาะกับเยาวชน 5) ใช้เวลานานเกินไปในการเทศนา/บรรยาย 6) เรียนพระพุทธศาสนาในชั้นเรียนไม่ค่อยเข้าใจ 7) ไม่เข้าใจการนำคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนานวัตกรรม เพื่อนำมาจัดการศึกษาพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้เป็นนักประดิษฐ์ นักคิดสร้างสรรค์และนักพัฒนานวัตกรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 หรือยุคปัญญาประดิษฐ์และจากองค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก (2551:3) ระบุว่านักประดิษฐ์จะมีคุณลักษณะที่เหมือนกันคือมีความคิดสร้างสรรค์ อยากรู้อยากเห็น และมีความเพียรพยายาม และทุกคนสามารถเป็นนักประดิษฐ์ได้ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชายหรือเชื้อชาติใดก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ สตีฟ เซสซัน (Steve Sasson, 2016) ผู้ประดิษฐ์กล้องดิจิทัล 4 และส่งด อูทรานันท์ (2537) ที่กล่าวว่าสติปัญญาไม่ได้เป็นตัวกำหนดความคิดสร้างสรรค์เพราะทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ในแบบของตนเอง ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทสำคัญ ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่คาดหวังของสังคมและประเทศ การพัฒนาครูจึงมีความสำคัญในโลกยุคปัจจุบันที่กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ส่งผลต่อระบบการศึกษา

นักวิจัยและนักวิชาการทางการศึกษาต่างให้ความสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในรูปของนวัตกรรมทางการศึกษาต่างๆ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลการวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2554) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยด้านการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา พบว่า การพัฒนาของครูที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ครูเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ และการพัฒนานวัตกรรมเป็นส่วนสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียน ด้วยเหตุนี้การพัฒนานวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ครูมีความรู้ มีทักษะการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักประดิษฐ์ และเป็นผู้สร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ด้วยปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าหลักธรรมในพระพุทธศาสนาจะเป็นสิ่งสำคัญในการเยียวยาหรือแก้ปัญหาของเยาวชนได้ดีประการหนึ่งหากเราสามารถทำให้เขาได้เรียนรู้และเข้าใจในการนำแนวคิดและแนวปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ จึงต้องการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์การเรียนรู้ทางด้านพระพุทธศาสนาสำหรับเยาวชนไทย ยุค 4.0 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่บริหารจัดการในการแก้ปัญหาของวัยรุ่น ที่เป็นปัญหาของสังคมทำให้เกิดความสับสนวุ่นวาย มีผลกระทบต่อตัวของวัยรุ่นเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ซึ่งปัญหานี้ต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ ตลอดถึงเป็นแนวทางการศึกษาเรียนรู้ของเยาวชนทั่วไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขแบบยั่งยืนต่อไป

2. ความหมายและคำจำกัดความของเยาวชนไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า "เยาวชน" ไว้หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และไม่ใช่เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ด้วยการสมรส (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538: 673)

องค์การสหประชาชาติได้ให้ความหมายสากลของคำว่า "เยาวชน" หมายถึง คนในวัยหนุ่มสาว คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี

วิจารณ์ พานิช กล่าวว่า เยาวชนไทยแลนด์ 4.0 เป็นช่วงวัยของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เกิดมาบนสังคมที่ไหลเททางวัตถุและเทคโนโลยี โดยเป็น Gen Y และ Gen Z มีความถนัดด้านเทคโนโลยี คนกลุ่มนี้อยู่ในทั้งช่วงวัยเรียน และวัยทำงาน และจากการที่ยุคนี้เป็นยุคที่มีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงไม่น่าแปลกใจที่คนกลุ่มนี้จะมีความสามารถในการทำงานเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร ขอบงานด้านไอที ใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งสามารถทำอะไรหลาย ๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน ภาวะโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างยิ่งยวด ทำให้เกิดปัญหาที่ทำให้เยาวชนไทย ต้องปรับตัวให้รู้เท่าทัน

การเปลี่ยนแปลง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะเรื่อง 3 R 7 C และ 2 L เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ที่จะนำพาประเทศไปสู่สังคมที่ยั่งยืน (ธีระวุฒิ ศรีมังคละ, 2561)

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2562: 1) กล่าวถึงการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ อาจเกิดขึ้นจากส่วนหนึ่งของการศึกษา การฝึกฝน การพัฒนาส่วนบุคคลหรือการเรียนการสอน โดยการเรียนรู้ อาจมีการยึดเป้าหมายและอาจมีความตั้งใจเป็นตัวช่วยการศึกษาว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร จึงเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสม ผู้สอนสามารถนำความรู้จากทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการพฤติกรรมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2553) ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

สิริอร วิชชาวุธ. (2554) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ 1) มนุษย์ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจาก “ไม่รู้” เป็น “รู้” “ทำไม่ได้” เป็น “ทำได้” “ไม่เคยทำ” เป็น “ทำ” 2) การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนั้นต้องเป็นไปอย่างถาวร (Permanent not Temporary) และ 3) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น เกิดจากประสบการณ์การฝึกฝนและการฝึกหัด ไม่ใช่จากเหตุอื่นๆ

จิราภา เต็งไตรรัตน์ (2554) กล่าวว่า การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์และการฝึกหัด พฤติกรรมที่เป็น การเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวไม่จัดว่าเกิดจากการเรียนรู้ เช่น ความเหน็ดเหนื่อย ผลจากการกินยา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากภูมิภาวะ

พระมหาบุญเรือน แก้ววงษ์น้อย (2544) (อ้างใน พระมหากำพล คุณงกโร, 2557) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันสังคมไทยได้นำการพัฒนาเยาวชนแนวพุทธมาใช้โดยการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่นการพัฒนาวินัยในตนเอง การพัฒนาปรีชาเชิงอารมณณ์แนวพุทธ การพัฒนาการคิดแบบโยนิโส มนสิการการพัฒนาลักษณะการเป็นกัลยาณมิตรเป็นต้น เพื่อให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมซึ่งปรารถนาโดยสถาบันทางสังคมต่างๆ เช่นสถาบันครอบครัวสถาบันการศึกษา สถาบันพระพุทธศาสนาชุมชน เป็นต้น เป็นผู้มืบทบาทในการขัดเกลาอบรมสั่งสอน ให้การส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาทำให้เยาวชนเป็นคนดีคนเก่งช่วยเหลือตนเองและสังคมได้ทำให้เกิดการพัฒนาที่ดีทั้งตนเองและสังคม

พงศกร มงคลหมู่ (2563) การจัดการเรียนรู้ตามหลักพุทธธรรม เป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัย การทางด้านร่างกาย (ศีล) อารมณณ์ (สมาธิ) จิตใจ (สมาธิ) สังคม (ศีล) และสติปัญญา (ปัญญา) โดย

บูรณาการกับหลักไตรสิกขา เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ตีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ 1) พัฒนาการด้านร่างกาย สามารถปฏิบัติกิจกรรมทางด้านร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว และมั่นคง 2) พัฒนาการด้านจิตใจ แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น และยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง 3) พัฒนาการด้านสังคม ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ และมีมารยาทในสังคมทั้งดงามมีจิตอาสา 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็น และสร้างสรรค์งานตามศักยภาพ

จินตนา อุดมและคณะ (2559) ปัจจัยหลักในการพัฒนาสังคมคือ การพัฒนาเยาวชนเพราะการพัฒนาเยาวชนเปรียบเสมือนการสร้างครอบครัวเพื่อก้าวสู่การขยายตัวไปในกลุ่มใหญ่ของคนในสังคมโดยรวม การพัฒนาเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนควรเริ่มตั้งแต่เยาว์วัย เนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการเป็นเด็กเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่จะมีความสนใจต่อตนเอง และยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงต้องผ่านวัฒนธรรมการเรียนรู้ การส่งเสริมให้มีวิถีคิด ทักษะการปรับตัวด้วยตนเอง มีทัศนคติ และขีดความสามารถของเยาวชน ให้มีความรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางสังคมกับการดำเนินชีวิตในอนาคต กระบวนการพัฒนาเยาวชนไม่ได้เป็นสิ่งผูกขาดจากสถาบันใดๆ สถาบันหนึ่ง แต่เป็นการทำงานร่วมกัน และประสานซึ่งกันและกันของสมาชิกสถาบันต่างๆ ของสังคม เพราะสถาบันหลักของสังคมจะเป็นเสมือนจุดรวมพลัง และเป็นการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาเยาวชน โดยมีเป้าหมายในการสร้างระเบียบ วัฒนธรรม การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อีกทั้งต้องเข้าใจว่าการพัฒนาเยาวชนอาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงกรอบแนวคิดของเยาวชน ซึ่งมีปัจจัยแวดล้อมที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง และพึงระลึกว่าการพัฒนาเยาวชนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาสั้น แต่เป็นกระบวนการสร้างความสมดุลการขับเคลื่อนระหว่าง รูปแบบ เป้าหมาย ทิศทางการเปลี่ยนแปลง และผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังด้วยวิธีการส่งเสริมของสมาชิกจากภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางเพื่อการผลักดัน และชักจูงใจให้กลุ่มและภาคส่วนต่างๆ กระทำกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ดังนั้นการเรียนการสอนทางด้านพระพุทธศาสนา จึงจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว นวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการ ใช้เป็นสื่อการสอน ควบคู่กับครู หรืออาจารย์ ผู้สอนวิชาทางด้านพระพุทธศาสนา

3. ข้อมูลทางด้านการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีรายละเอียด ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลผลข้อมูล วิธีการทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ และการทดสอบสมมุติฐานเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่กำหนดขึ้น โดยเลือกใช้วิธีการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ (Specialist) เป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณ และหัวข้อคำถามในการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ 1. ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง 2. เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง 3. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย 4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 6. วิธีการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 7. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 8. การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล 9. สถิติที่ใช้ในการวิจัย 10. ระยะเวลาในการทำวิจัยโดยในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรทั้งหมดจำนวน 9,140,544 คน จากข้อมูลของ UNFPA ในปี 2018 และได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 440 ตัวอย่าง โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการรับข้อมูลทั้งจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กลุ่ม

เป็นการสุ่มตัวอย่างซึ่งหน่วยตัวอย่างในประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆ กัน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่าง จากประชากรทั้งหมด ซึ่งสะดวกและลำดับการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามโดยไม่เจาะจงคนใดมาก่อนก็สามารถให้ตอบแบบสอบถามและรับการสัมภาษณ์กลุ่ม จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และสถานที่การพัฒนานวัตกรรมและการอบรม ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างในประเทศไทย

ภาค	จังหวัด	จำนวนประชากร	ตัวอย่างที่คำนวณได้	ตัวอย่างที่คาดว่าจะเก็บ
เหนือ	เชียงใหม่	189,596	28	33
	กำแพงเพชร	92,423	14	19
ใต้	นครศรีธรรมราช	233,638	35	40
	ชุมพร	157,466	35	40
กลาง	กรุงเทพมหานคร	779,666	117	122
	นครปฐม	135,297	20	25

ภาค	จังหวัด	จำนวนประชากร	ตัวอย่างที่คำนวณได้	ตัวอย่างที่คาดว่าจะเก็บ
	ตราด	225,742	34	39
ตะวันออก เฉียงเหนือ	นครราชสีมา	382,311	57	62
	ขอนแก่น	267,048	40	45
	บุรีรัมย์	205,971	31	36
รวม		2,669,158	400	400
เยาวชนทั้งประเทศ		9,140,544	400	440

โดยได้แยกประเด็นปัญหาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อใช้สำรวจ และวิจัยกับเยาวชนไทย ออกเป็น 7 ประเด็น ดังต่อไปนี้ 1. ฟังภาษาที่บรรยายไม่เข้าใจ 2. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับยุคสมัย 3. เนื้อหาหลักซึ่งเกินไป 4. เนื้อหาไม่เหมาะกับเยาวชน 5. ใช้เวลานานเกินไปในการเทศนา/บรรยาย 6. เรียนพระพุทธศาสนาในชั้นเรียนไม่ค่อยเข้าใจ 7. ไม่เข้าใจการนำคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

3.1. ข้อมูลทางด้านสถิติ

การนำไปใช้ในวัตถุประสงค์สำคัญ คือ ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน ประเด็นปัญหาหนึ่งของงานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลดังกล่าว ประกอบไปด้วยกลุ่มข้อความ จำนวน 7 ประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน (n=440)

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ฟังภาษาที่บรรยายไม่เข้าใจ	2.92	0.96	ปานกลาง
2	เนื้อหาไม่สอดคล้องกับยุคสมัย	2.82	1.01	ปานกลาง
3	เนื้อหาหลักซึ่งเกินไป	2.88	1.02	ปานกลาง
4	เนื้อหาไม่เหมาะกับเยาวชน	2.99	1.02	ปานกลาง
5	ใช้เวลานานเกินไปในการเทศนาบรรยาย/	2.85	0.97	ปานกลาง

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
6	เรียนพระพุทธศาสนาในชั้นเรียนไม่ค่อยเข้าใจ	3.05	1.01	ปานกลาง
7	ไม่เข้าใจการนำคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	2.93	0.96	ปานกลาง
รวม		2.91	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายถึงปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนได้ดังต่อไปนี้ 1. ฟังภาษาที่บรรยายไม่เข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.01 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 2. เนื้อหาไม่สอดคล้องกับยุคสมัย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.01 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 3. เนื้อหาลึกซึ้งเกินไป โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.02 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 4. เนื้อหาไม่เหมาะกับเยาวชน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.02 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 5. ใช้เวลานานเกินไปในการเทศนา/บรรยาย โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 6. เรียนพระพุทธศาสนาในชั้นเรียนไม่ค่อยเข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.01 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง 7. ไม่เข้าใจการนำคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.96 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง รวม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

จากข้อมูลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนของไทยอยู่ในระดับปานกลาง และจากการรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ประมวลและจัดกลุ่มข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ด้าน ด้วยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน พบว่าลักษณะที่เยาวชนมีการสนใจและปฏิบัติในการเรียนรู้พระพุทธศาสนาคือการเรียนในห้องเรียน การอบรมโครงการต่างๆ การฟังธรรมะบรรยาย ผู้ตอบแบบสอบถามล้วนให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือเน้นเรื่องการเรียนหรือการอบรมที่มีความผ่อนคลายไม่เครียด มีความสนุก และเข้าใจธรรมะอยากให้ธรรมะมีความสนุกสนาน อยากให้จัดการอบรมในรูปแบบที่มีบรรยากาศที่ได้รับความรู้สนุกสนาน โดยส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นที่ตรงกันคือชอบพระเทศน์แบบมีความสนุกความเข้าใจปะปนกันไปทั้งจริงจังและเล่นบ้างในบางครั้งมันทำให้เราศึกษาเข้าใจส่วนการเล่นบ้างคือคลายเครียดหรือแก้ความง่วงนอน เมื่อเยาวชนได้ฟังธรรมที่สนุกๆ ไม่น่าเบื่อ

เหมือนเมื่อก่อนทำให้มี ความรู้ เฟลิดเฟลิน หรือที่เราเรียกว่าการเรียนรู้อย่างมีความสุขและยังมีแนวคิดที่ตรงกันคืออยากให้มีอบรมธรรมะในโรงเรียนปีละครั้งหรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา การนั่งสมาธิโดยมีวิทยากรหรือพระอาจารย์ที่บรรยายหรือสอนที่สอดแทรกเรื่องราวที่ทำให้เยาวชนได้สนุกและมีความเข้าใจในพระพุทธศาสนาไปพร้อม ๆ กัน

3.1.2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาของเยาวชน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้มีองค์ความรู้และเข้าใจในคำสอนพระพุทธศาสนาโดยเมื่อมีการเรียนหรือการอบรม เป็นต้น คำสอนนั้นต้องสอนให้สอดคล้องกับการใช้ชีวิตประจำวันและสามารถนำไปใช้ได้จริงซึ่งบางคนได้เข้าใจในแง่มุมของการอ่านธรรมะหรือเรียนแล้วทำให้จิตใจอ่อนคลายได้ความรู้สำหรับการเห็นคุณค่าของตนเองว่าควรตั้งเป้าหมายอะไรต่อไปและผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้มุมมองของความเข้าใจในเรียนรู้ทำให้ตนเองได้เข้าใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า และสังคมมากขึ้น ควรนำหลักคำสอนมาเปรียบเทียบกับชีวิตประจำวันให้เห็นภาพมากขึ้นเพื่อที่จะได้เข้าใจและนำไปใช้ได้จริง ได้รู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตหลังจากฟังธรรมะแล้วสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้ ธรรมะมีประโยชน์กับชีวิตเราเพราะธรรมะจะทำให้คนเรารู้จักความจริงของชีวิต

3.1.3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชน พบว่า เยาวชนได้มีปัญหาในการเรียนรู้พระพุทธศาสนาไปในทิศทางเดียวกันคือการฟังธรรมหรือการฟังการบรรยายธรรมะในโอกาสต่างๆ ใช้เวลาบรรยายค่อนข้างนานและไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องที่ลึกซึ้งเกินไป การบรรยายหรือการสอนในห้องเรียนควรสอนให้ครอบคลุมและเข้าใจง่ายขึ้นให้มากขึ้น ควรมีวิธีสอนในทางที่ดึงดูดหรือทำให้ผู้ฟังหรือผู้เรียนสนใจ ซึ่งเยาวชนได้มีความเข้าใจว่าพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่ดีต่อสังคมและทำให้คนเป็นคนดีแต่อยากให้พุทธศาสนามีลักษณะการบรรยายหรือการอบรมและการสอนควรใช้ภาษาหรือการสื่อสารในการสอนหรืออบรมให้ตามยุคสมัยทันสมัยจะทำให้เยาวชนมีความสนใจในการเรียนหรือการอบรมต่างๆ เป็นต้นดีขึ้น และในการสอนนั้นต้องให้ออกาสเยาวชนได้มีการคิดต่างได้สามารถสอบถามหรือโต้ตอบในระหว่างการเรียนได้ และคำสอนต้องบรรยายซึ่งสามารถทำให้ผู้ฟังหรือผู้เรียนได้เห็นหรือเข้าใจแนวทางในชีวิตและต้องเป็นแบบอย่างได้ด้วย ผู้สอนหรือผู้บรรยายควรบรรยายไม่เคร่งเครียดควรมีเรื่องสนุกและสอดแทรกคุณธรรม เวลาอบรมหรือบรรยายควรหาสิ่งที่คล้ายเคียดบ้างขณะบรรยายนั้นจะทำให้ไม่น่าเบื่อให้น่าสนใจมากขึ้น

3.1.4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ทางด้านพระพุทธศาสนา สำหรับเยาวชน พบว่า อยากให้มีการจัดอบรมออนไลน์แบบนี้เรื่อย ๆ การสอนธรรมทางเทคโนโลยี สมัยใหม่นั้นถือว่าดี และการเทศนานั้นต้องมีมิติใหม่ในการสอนโดยที่ไม่ให้คนที่ฟังเบื่อและไม่มีความน่าสนใจมากเกินไปเพราะอาจจะทำให้คนฟังไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาและจะต้องให้มีการสอนทางออนไลน์และใส่เนื้อหาที่เป็นยุคสมัยใหม่ที่มีความแปลกใหม่จะได้ไม่ให้

เกิดความเบื่อหน่ายของผู้ฟังและการเทศนาธรรมจะต้องถ่ายลงโซเชียล เช่น การไลฟ์สดการถ่ายทอดสด (Tiktok)ยูทูป(Youtube) เฟสบุ๊ก (facebook)(และสื่ออื่นๆ ในรูปแบบรายการเช่น เสน่ห์นางซี ช่อง Farose Channel ทาง YouTube และหากมีเป็นแนวแอนิเมชัน (Animation) ภาพสวยๆ น่ารักๆ อีกมากมาย จะเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียนรู้พระพุทธศาสนาซึ่งบางคนมักไม่ชอบอ่านตัวหนังสือที่มากเกินไป แต่จะรับรู้เรื่องราวจากภาพการ์ตูน ที่เข้าใจและเข้าถึงได้ง่ายด้วย และสิ่งที่นำเสนอผ่านสื่อใดก็ตามควรมีคำแปลประกอบ เพราะบางคำเป็นภาษาพระสงฆ์ผู้เรียนมักจะมีปัญหาในการทำ ความเข้าใจ อยากให้มีความผ่อนคลาย มีมุมที่สรุปเข้าใจง่ายๆ จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือการนำเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันต่างๆ มาสอนหลักธรรม เป็นสิ่งที่เหมาะสมและสามารถเข้าถึงกับเยาวชนในปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งสื่อหนึ่งที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายคือเว็บไซต์ที่รวมเอาสื่อการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาที่ผู้เรียนหรือผู้สนใจเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายทุกที่ทุกเวลาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครื่องพกพาเช่นโทรศัพท์สมาร์ทโฟน (Smartphone) ไอแพด (Ipad) ไอโฟน (Iphone) และอื่นๆ ที่หลากหลาย

3.2. ข้อมูลทางด้านคุณภาพ

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus group) ซึ่งประกอบด้วยเยาวชนนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ โรงเรียนละ 2 คน ตัวแทนภาคเหนือ 6 คน ได้แก่เยาวชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ชายและหญิง ภาคใต้ 4 คน ได้แก่เยาวชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ชายและหญิง ภาคกลาง 4 คน ได้แก่เยาวชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ชายและหญิงและภาคอีสาน 6 คน ได้แก่เยาวชนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ชายและหญิงรวมทั้งหมดจำนวน 20 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงให้โควตา (Quota) มาจาก 10 จังหวัดของประเทศไทย โดยใช้ตัวแทนโควตาโรงเรียนละ 2 คน ในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus group) และผู้วิจัยได้จำแนกผลที่ได้รับการสัมภาษณ์ออกเป็น 6 ประเด็น ดังต่อไปนี้

3.2.1 ด้านเนื้อหา ปัญหาสำคัญของการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในยุค 4.0 นี้ คือผู้เรียนหรือผู้ศึกษาไม่มีความเข้าใจและสนใจในการเรียนรู้หลักการหรือหลักธรรมพระพุทธศาสนา ที่มีความเข้าใจยากหรือเข้าถึงยากและไม่อยู่ในเรื่องสมัยนิยมในปัจจุบัน การใช้ภาษาที่สื่อสารมักจะเป็นเรื่องเข้าใจยากเช่นเน้นภาษาบาลีและเนื้อหาที่ลึกซึ้งเกินความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของเยาวชน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าโดยมากอ่านภาษาบาลีไม่ค่อยได้และมักแปลความหมายศัพท์หลักธรรมหรือหลักการอื่นๆ ในพระพุทธศาสนาไม่ออก เมื่อแปลไม่รู้เรื่องจึงทำให้เกิดการเบื่อหน่ายไม่ยอมเรียนในรายวิชาพระพุทธศาสนาซึ่งกลายเป็นรายวิชาที่เรียนรู้ได้ยากสำหรับเยาวชนโดยส่วนมาก

3.2.2 ด้านผู้สอนหรือผู้อบรม มักจะเน้นในเรื่องของความจำเนื้อหาจากตำรา บรรยายมากเกินไป ไม่สอนเน้นเชิงปฏิบัติการให้เห็นความสำคัญของหลักธรรมหรือความรู้ในพระพุทธศาสนาที่เป็นเนื้อหาสอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบันสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงในวิถีการเป็นอยู่ของผู้เรียนผู้ควรใช้ภาษาที่เยาวชนในยุคปัจจุบันฟังแล้วสามารถเข้าใจง่ายๆ และเป็นการจุดประกายให้เขานำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงเหมือนวิชาการอื่นๆ ที่เขาเรียนรู้แล้วสามารถนำไปใช้งานได้จริงหรือนำไปศึกษาต่อยอดได้ตามลำดับ

3.2.3 ด้านปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งคือผู้สอนในรายวิชาพระพุทธศาสนา บางคนไม่ได้ผ่านการเรียนรู้มาโดยตรงหรือที่เรียกว่าไม่ตรงสาย จึงเกิดปัญหาผู้สอนไม่เข้าใจในบริบทหรือความต้องการที่แท้จริงของหลักการหรือหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่แท้จริงหรือเรียกว่าไม่เข้าใจหลักการของพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้การสอนไม่สามารถสื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจเข้าถึงความรู้หรือความหมายหลักการหรือหลักธรรมในพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจและเกิดความเบื่อหน่ายในรายวิชาพระพุทธศาสนา

3.2.4 ด้านเนื้อหาของรายวิชาพระพุทธศาสนาบางเรื่องบรรยายยาวเกินไป ไม่สั้นกระชับรัดกุมเข้าใจง่าย ซึ่งเยาวชนในยุค 4.0 ต้องยอมรับว่ามีลักษณะของการคุ้นเคยในสิ่งที่สะดวกรวดเร็ว เพราะยุคสมัยนี้เครื่องมือสื่อสารทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน มีความสะดวกกดปุ่มสั่งปับ สำเร็จรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องอาหารหรือวิถีการดำรงอยู่ในปัจจุบันล้วนมีเทคโนโลยีความสะดวกและง่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้เยาวชนในปัจจุบันจึงคุ้นเคยแต่เรื่องง่ายๆ มักไม่สนใจในเรื่องที่ยากใช้ความจำมากๆ และมีความรู้สึกที่ไม่สามารถนำมาใช้ได้จริง จึงไม่ให้ความสำคัญที่จะสนใจเรียนรู้

3.2.5 ด้านปัญหาเรื่องผลการเรียนหรือหน่วยกิตการเรียนรู้ของรายวิชาพระพุทธศาสนา มีหน่วยกิตน้อย แต่การเรียนรู้ในรายวิชาเป็นรายวิชาที่ยากในการเข้าใจ จึงไม่เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ในรายวิชานี้ ไม่เหมือนรายวิชาทั่วไปที่เรียนยากแต่หน่วยกิตหรือผลการเรียนมาก จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจในการเรียนรู้เพื่อให้ผ่านหรือให้ได้ผลการเรียนที่ดีที่สุด

3.2.6 ด้านนวัตกรรมความต้องการนวัตกรรมสำหรับการเรียนรู้พระพุทธศาสนาของเยาวชนในยุค 4.0 เน้นเรื่องของความรวดเร็ว เรียนรู้ได้ง่าย สามารถเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายหรือหลายช่องทางทั้งเป็นการเรียนรู้แบบออนไซต์ (Onsite) คือนั่งเรียนในห้องเรียนปกติทั่วไปและแบบออนไลน์ (Online) คือการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่นคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือชนิดสมาร์ทโฟน (Smartphone) เป็นต้น ผ่านสื่อแอปพลิเคชัน เกมส์ แอนิเมชันที่สอดแทรกธรรมะหรือเว็บไซต์รวบรวมสื่อธรรมะต่างๆ

4. ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการเรียนรู้อาจทางด้านพระพุทธศาสนาของเยาวชนไทย ประกอบไปด้วย 1. ตัวผู้เรียน 2. ตัวผู้สอน 3. รายละเอียดต่างๆ ในวิชาไม่ครอบคลุม 4. เนื้อหายาวเกินไป และเข้าใจยาก 5. คำน่าหนักหน่วยกิตน้อยเกินไป 6. การเผยแพร่ยังไม่มีข้อจำกัด และยังไม่แพร่หลายในโลกของสื่อออนไลน์ รวมไปถึงการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่ต้องยืดหยุ่นอยู่ตลอดเวลา ทั้ง Online และ Onsite. ดังนั้น ปัญหาการเรียนการสอนของเยาวชนไทย จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งทางคณะผู้วิจัยเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์กับเยาวชนไทย ในการเรียนรู้อาจทางด้านพระพุทธศาสนา และประเทศชาติสืบไป

5. เอกสารอ้างอิง

- กองทุนประชากรสหประชาชาติ (UNFPA) . (2560). รายงานประชากรไทย พ.ศ. 2561: การลงทุนกับเยาวชน. สืบค้น 1/03/ 2562. https://thailand.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/UNFPA%20Presentation_28-Nov-2017.pdf
- จันทนา อุดม และคณะ. (2559). สถาบันหลักของสังคมกับการพัฒนาเยาวชน. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 11 (2), 235-236.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์.(2554). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2562). *หลักการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาบุญเรือน แก้ววงษ์น้อย. (2544) (อ้างใน พระมหากำพล คุณงกโร,2557). การพัฒนาเยาวชนแนวพุทธ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม.จากเว็บไซต์ [https://www.un.org > documents > youth > fact-sheetsPDF](https://www.un.org/documents/youth/fact-sheetsPDF). สืบค้น 5 มีนาคม พ.ศ. 2565.
- พงศกร มงคลหมู่ (2563). การจัดการเรียนรู้ตามหลักพุทธธรรม. *วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*, 1, (1), 59-69.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล. สืบค้น 24 มีนาคม 2564 อ้างจากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/646525>.

สิริอร วิชชาวุธ. (2554). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). จิตวิทยาการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.